

7 τεχνικές συγγραφής από τον Τζάνι Ροντάρι



Γραμματική της φαντασίας

1. Η ΠΕΤΡΑ ΣΤΗ ΛΙΜΝΗ

«Μια πέτρα που ρίχνεις στη λίμνη προκαλεί ομόκεντρους κύκλους, οι οποίοι συνεχώς μεγαλώνουν στην επιφάνειά της, εμπλέκοντας στην κίνησή τους, σε διαφορετικές αποστάσεις, με διαφορετικά αποτελέσματα, το νούφαρο και την καλαμιά, τη χάρτινη βαρκούλα και το φελλό του ψαρά. Με το ίδιο τρόπο μια λέξη, που τη ρίχνεις τυχαία στο μυαλό, παράγει κύκλους στην επιφάνεια και στο βυθό, προκαλεί μια ατελείωτη σειρά αλυσιδωτών αντιδράσεων, εμπλέκοντας στην πτώση της ήχους και εικόνες, αναλογίες

και αναμνήσεις, σημασίες και όνειρα, σε μια κίνηση που ενδιαφέρει την εμπειρία και τη μνήμη, τη φαντασία και το ασυνείδητο και που περιπλέκεται από το γεγονός ότι το ίδιο μυαλό δεν παρακολουθεί παθητικά την παρουσίαση, αλλά επεμβαίνει συνεχώς, για να αποδεχτεί και να απωθήσει, να συνδέσει και να λογοκρίνει, να δημιουργήσει και να καταστρέψει.

Παίρνω για παράδειγμα τη λέξη «πέτρα». Πέφτοντας στο μυαλό παρασέρνει ή προσκρούει ή αποφεύγει, τέλος πάντων, ποικιλοτρόπως έρχεται σε επαφή:

-με λέξεις που αρχίζουν από π (πόρτα, πάγος, πιρούνι),

-από πε(πεδιάδα, πέδιλο, πεζοδρόμιο, πεθερά, πεπόνι, πένα, πέλαγος),

-που τελειώνουν σε -έτρα(φαρέτρα, Ηλέκτρα),

-με όλες τις λέξεις που βρίσκονται δίπλα της, στη λεξιλογική αποθήκη εξαιτίας της σημασίας(βράχος, χαλίκι, μάρμαρο, βότσαλο, γρανίτης, λιθάρι, αγκωνάρι).

Αυτοί είναι οι πιο τεμπέλικοι συσχετισμοί. Μια λέξη προσκρούει στην άλλη από αδράνεια. Είναι δύσκολο αυτό από μόνο του να πετάξει τη σπίθα, αλλά δεν μπορείς ποτέ να είσαι σίγουρος.

Η φαντασία μπορεί να ακολουθήσει πολλούς δρόμους.

Η εξερεύνηση της λέξης πέτρα δεν έχει τελειώσει.

Γράφω τα γράμματα το ένα κάτω από το άλλα:

Π

Ε

Τ

Ρ

Α

Τώρα δίπλα σε κάθε γράμμα μπορώ να γράψω την πρώτη λέξη που μου έρχεται στο μυαλό.

Πέντε

Ελέφαντες

Τραβούσαν

Ρυμούλκες

Άνετα.

Μπορούμε να αφήσουμε την λέξη πέτρα στη μοίρα της. Μην τρέφουμε αυταπάτες ότι έχουμε εξαντλήσει όλες τις πιθανότητες....»

Η ΔΙΚΗ ΜΟΥ ΠΡΟΤΑΣΗ:

Δοκιμάστε να «εφαρμόσετε» τα παραπάνω στη λέξη... Μμμ... Να σκεφτώ...

Στη λέξη... Βιβλίο

Πάρτε χαρτί και μολύβι ή...πληκτρολόγιο!

Λέξεις από Β

Λέξεις από Βι

Λέξεις που τελειώνουν σε -ίο

Λέξεις που έχουν σχέση με τη λέξη «Βιβλίο»

Τώρα βάλτε το ένα γράμμα κάτω από το άλλο και φτιάξτε μια ιστορία

Β

Ι

Β

Λ

Ι

Ο

Είδατε πόσο εύκολο και διασκεδαστικό είναι;

2.ΤΟ ΦΑΝΤΑΣΤΙΚΟ ΔΙΩΝΥΜΟ

«Ο Ανρί Βαλόν έγραψε στο βιβλίο του 'Η προέλευση της σκέψης στο παιδί' ότι η σκέψη σχηματίζεται σε ζευγάρια. Η ιδέα του 'μαλακού' δεν σχηματίζεται πριν ή μετά την ιδέα του 'σκληρού' αλλά συγχρόνως, σε μια σύγκρουση που είναι γένεση. 'Το θεμελιώδες στοιχείο της σκέψης είναι αυτή η δυαδική δομή και όχι τα μεμονωμένα στοιχεία που τη συνθέτουν. Το ζεύγος είναι προγενέστερο από το μεμονωμένο στοιχείο'.

Όταν ήμουν δάσκαλος, έστειλα ένα παιδί να γράψει μια λέξη στην ορατή επιφάνεια του πίνακα, ενώ ένα άλλο παιδί έγραφε κάποια άλλη στην πίσω πλευρά. Το σύντομο τελετουργικό προετοιμασίας είχε τη σημασία του. Δημιουργούσε αναμονή. Εάν ένα παιδί έγραφε, ορατό από τα άλλα, τη λέξη 'σκύλος', αυτή η λέξη ήταν κιόλας ξεχωριστή, έτοιμη να συμμετάσχει σε μία έκπληξη, να εισχωρήσει σε ένα αναπάντεχο γεγονός. Αυτός ο 'σκύλος' δεν ήταν ένα οποιοδήποτε τετράποδο, αλλά ένας περιπετειώδης, διαθέσιμος, φανταστικός ήρωας. Γυρίζοντας στον πίνακα, ως υποθέσουμε ότι διαβάζαμε τη λέξη 'ντουλάπα'. Ένα γέλιο τη χαιρετούσε. Η λέξη 'ορνιθορύγχος' ή 'τετράεδρο' δεν θα είχε μεγαλύτερη επιτυχία. Πάντως μια ντουλάπα αυτή καθεαυτή δεν προκαλεί ούτε γέλια ούτε κλάματα. Είναι μια παρουσία αδρανής, κάτω το κοινότυπο. Αυτή η ντουλάπα όμως, ζευγαρώνοντας μ' ένα σκύλο, ήταν το κάτι άλλο: μια ανακάλυψη, μια επινόηση, ένα προκλητικό ερέθισμα.

Στο 'φανταστικό διώνυμο' οι λέξεις δεν εκλαμβάνονται με την καθημερινή τους σημασία, αλλά ελευθερωμένες από τις προφορικές τους αλυσίδες στις οποίες είναι μέρος τους καθημερινά. Είναι 'αποξενωμένες', 'εκτός τόπου', ριγμένες η μία εναντίον της άλλης σε έναν ουρανό που δεν τον έχουμε ξαναδεί. Τότε βρίσκονται στις καλύτερες συνθήκες για να γεννήσουν μια ιστορία.

Π. χ. σκύλος και ντουλάπα

Η πιο απλή διαδικασία για να δημιουργηθεί ανάμεσά τους μια σχέση είναι να τις συνδέσουμε με πρόθεση, άρθρο και επίρρημα.

Το σκυλί με την ντουλάπα

η ντουλάπα του σκύλου

το σκυλί πάνω στην ντουλάπα

το σκυλί μέσα στη ντουλάπα κλπ.

Κάθε μια εικόνα μας προσφέρει το σχήμα μιας φανταστικής κατάστασης.

Π.χ.

Ένα σκυλί περνάει στο δρόμο με μια ντουλάπα στην πλάτη. Είναι η φωλιά του, τι θέλετε να κάνουμε. Την κουβαλάει πάντα μαζί του, όπως κάνει το σαλιγκάρι με το κέλυφός του. Η συνέχεια όπως επιθυμείτε.»

Η ΔΙΚΗ ΜΟΥ ΠΡΟΤΑΣΗ:

Δύο λέξεις: μολύβι και τίγρης

Τι ιστορία μπορεί να γεννηθεί απ' αυτές τις δύο λέξεις;

3.ΤΙ ΘΑ ΣΥΝΕΒΑΙΝΕ ΑΝ...

«Οι υποθέσεις –έγραψε ο Νοβάλις- είναι δίχτυα: ρίχνεις το δίχτυ και κάτι, αργά ή γρήγορα, θα πιάσεις.

Ορίστε αμέσως ένα ζακουστό παράδειγμα: Τι θα συνέβαινε αν ένας άνθρωπος ζυπνούσε, έχοντας μεταμορφωθεί σε μια σιχαμερή κατσαρίδα; Στην ερώτηση απάντησε, σύμφωνα με τη γνώμη του, ο Φραντς Κάφκα στο διήγημα Μεταμόρφωση. Δεν λέω ότι αυτό το διήγημα γεννήθηκε από τη συγκεκριμένη ερώτηση, αλλά η μορφή του είναι οπωσδήποτε εκείνη της εξέλιξης μέχρι τις πιο τραγικές συνέπειες μιας εντελώς φανταστικής υπόθεσης. Στο εσωτερικό αυτής της υπόθεσης όλα γίνονται λογικά και ανθρώπινα, φορτίζονται από έννοιες ανοιχτές σε διάφορες ερμηνείες, το σύμβολο ζει τη δική του αυτόνομη ζωή και είναι πολλές οι πραγματικότητες στις οποίες προσαρμόζεται.

Αυτή των φανταστικών υποθέσεων είναι μια απλούστατη τεχνική. Η μορφή της είναι ακριβώς εκείνη της ερώτησης: Τι θα συνέβαινε αν...

Για να σχηματίσουμε την ερώτηση διαλέγουμε τυχαία ένα υποκείμενο και ένα κατηγορημα. Η ένωσή τους θα μας προσφέρει την υπόθεση με την οποία θα δουλέψουμε.

Π.χ.

-Τι θα συνέβαινε αν ένας κροκόδειλος χτυπούσε την πόρτα σας, ζητώντας λίγο δεντρολίβανο;

-Τι θα συνέβαινε αν το ασανσέρ σας έπεφτε στο κέντρο της Γης ή πεταγόταν στο φεγγάρι;»

Η ΔΙΚΗ ΜΟΥ ΠΡΟΤΑΣΗ:

Τι θα συνέβαινε αν ξαφνικά εξαφανίζονταν ως δια μαγείας όλοι οι ηλεκτρονικοί υπολογιστές που υπάρχουν στον πλανήτη Γη;
(Εδώ σας θέλω!)

4.ΤΟ ΑΥΘΑΙΡΕΤΟ ΠΡΟΘΕΜΑ

«Ένας τρόπος να κάνουμε παραγωγικές, με την έννοια του φανταστικού, τις λέξεις είναι να τις διαστρεβλώνουμε. Το κάνουν τα παιδιά για παιχνίδι: ένα παιχνίδι που έχει πολύ σοβαρό περιεχόμενο, γιατί τα βοηθά να εξερευνήσουν τις δυνατότητες των λέξεων, να τις κυριαρχήσουν, να τις αναγκάσουν σε ανέκδοτες αποκλίσεις' ερεθίζει την ελευθερία τους ως «ομιλητών», με δικαίωμα στη δική τους προσωπική parole' ενθαρρύνει τον αντικοφορμισμό τους.

Στο πνεύμα αυτού του παιχνιδιού είναι η χρήση ενός αυθαίρετου προθέματος. Έχω καταφύγει σ' αυτό πολλές φορές.

Αρκεί το στερητικό μόριο ξε- για να μετατρέψει μια «ζύστρα» -αντικείμενο συνηθισμένο και αμελητέο, μάλλον επικίνδυνο και επιθετικό- σε μια «ξεζύστρα», αντικείμενο φανταστικό και ειρηνικό, το οποίο δεν χρησιμεύει να φτιάχνει τη μύτη σε μολύβια, αλλά να την ξαναμεγαλώνει όταν έχει φαγωθεί. Κι ας θυμώνουν οι χαρτοπώλες και η ιδεολογία του καταναλωτισμού. Κι όχι χωρίς υπαινιγμούς σεξουαλικής απόχρωσης, καλά κρυμμένους, αλλά όχι και μη αντιληπτούς (κάτω από το επίπεδο της συνείδησης) από τα παιδιά.

Εάν έπρεπε να καταγράψω εδώ μία άσκηση, θα πρότεινα να συμπληρώσετε δύο παράλληλες σειρές από προθέματα(π.χ. μικρο-, μινι-, μαζί, ξε-, υπερ-, υπο- κλπ) και από ονόματα διαλεγμένα στην τύχη και να τα ζευγαρώσετε με κλήρωση. Εγώ δοκίμασα. Ενενήντα εννιά γάμοι που τελούνται με αυτό το τελετουργικό αποτυγχάνουν στο γαμήλιο δείπνο: το εκατοστό αποδεικνύεται μια ένωση ευτυχής και γόνιμη.»

Παραδείγματα με αυθαίρετα προθέματα που δίνει ο Ροντάρι:

«Ξεκανόνι»: χρησιμεύει για να «ξεκάνει» τον πόλεμο αντί να τον κάνει.

«Διστιλό»: γράφει διπλά (και ίσως να χρησιμεύει σε δίδυμους μαθητές...)

«Μαζικουβέρτα»: κουβέρτα ικανή να σκεπάσει το χειμώνα όσους πεθαίνουν από το κρύο.

Η ΔΙΚΗ ΜΟΥ ΠΡΟΤΑΣΗ:

-Μαξιμελάνι

-Ξεμελάνι

-Υπερμελάνι

-Υπομελάνι

Τι είδους μελάνια να είναι όλα αυτά;

5. «ΣΟΥΡΕΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ»

«Η αναζήτηση του φανταστικού θέματος μπορεί να γίνει μέσα από τα παιχνίδια που έπαιζαν και οι ντανταιστές και οι σουρεαλιστές, αλλά είναι οπωσδήποτε πιο παλιά από αυτά τα καλλιτεχνικά κινήματα. Μπορούμε να τα ονομάσουμε σουρεαλιστικές ασκήσεις μάλλον για την ευκολία μας παρά για να αποτίσουμε τιμή, λίγο καθυστερημένα εξάλλου, στον Μπρετόν.

Ένα από αυτά τα παιχνίδια συνίσταται στο να κόψεις τους τίτλους των εφημερίδων και να τους ανακατέψεις, για να έχεις ειδήσεις από παράλογα, συγκλονιστικά ή απλώς διασκεδαστικά γεγονότα:

Ο θόλος του Αγίου Πέτρου

Μαχαιρωμένος

Το σκάει στην Ελβετία με το χρηματοκιβώτιο.

Μπορούμε να συνθέσουμε ολόκληρα ποιήματα, ίσως χωρίς νόημα μα όχι και χωρίς γοητεία, με μια εφημερίδα και ένα ψαλίδι.

Ένα άλλο παιχνίδι, διαδεδομένο σε όλο τον κόσμο, είναι αυτό με τις καρτέλες ερωτήσεων και απαντήσεων.

Ξεκινάμε από μια σειρά ερωτήσεων, που ήδη σχηματίζουν γεγονότα στη σειρά, δηλαδή μια αφήγηση. Για παράδειγμα:

Ποιος ήταν;

Που βρισκόταν;

Τι έκανε;

Τι είπε;

Τι είπε ο κόσμος;

Πώς τελείωσε;

Ο πρώτος της ομάδας απαντά στην πρώτη ερώτηση και διπλώνει το φύλλο, για να μην μπορεί κανείς να διαβάσει την απάντηση. Ο δεύτερος απαντάει στην δεύτερη ερώτηση και διπλώνει το φύλλο και ούτω καθεξής, μέχρι να τελειώσουν οι ερωτήσεις. Έπειτα διαβάζουμε τις απαντήσεις σαν αφήγημα. Το αποτέλεσμα μπορεί να είναι εντελώς χωρίς νόημα ή ο υποτυπώδης σκελετός μιας κωμικής ιστορίας. »

Η ΔΙΚΗ ΜΟΥ ΠΡΟΤΑΣΗ

Λοιπόν:

Ποιος ήταν;

Που βρισκόταν;

Τι έκανε;

Τι είπε;

Τι είπε ο κόσμος;

Πώς τελείωσε;

6.Η ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΕΝΟΣ «ΛΙΜΕΡΙΚ»

«Το «λίμερικ» είναι ένα είδος οργανωμένο και κωδικοποιημένο –αγγλικό- του άνευ νοήματος.

Με ελάχιστες διαφοροποιήσεις, όλες νόμιμες, τα λίμερικ αντιγράφουν πάντα την ίδια δομή, η οποία αναλύθηκε με εξαιρετική ακρίβεια από τους σοβιετικούς σημειολόγους Τσίβιαν και Σέγκαλ (Το σύστημα των σημείων και ο σοβιετικός δομισμός).

Ο πρώτος στίχος περιέχει την ένδειξη του πρωταγωνιστή.

Στον δεύτερο στίχο αποκαλύπτεται η ιδιότητά του.

Στον τρίτο και τέταρτο παρατηρούμε την πραγματοποίηση του κατηγορήματος.

Ο πέμπτος στίχος είναι αφιερωμένος στην εμφάνιση ενός τελικού επιθέτου ή παραλόγου.

Π.χ.: Υπήρχε ένας γέρος στο έλος
Από τη φύση του ήταν ασήμαντος κι ανέμελος
καθισμένος σ' ένα πετραδάκι
τραγουδούσε δημοτικά σ' ένα βατραχάκι
αυτός ο διδακτικός γέρος στο έλος.

Μερικές παραλλαγές είναι στην πραγματικότητα εναλλακτικές μορφές της δομής. Ας δούμε ένα άλλο παράδειγμα:

1. Ο πρωταγωνιστής: Υπήρχε ένας γέρος απ' το Γκρανιέρι
2. Το κατηγορημα: που προχωρούσε στις μύτες των ποδιών
3. και 4. Η αντίδραση των παριστάμενων:
αλλά του είπαν –Σε είδαμε πριν ώρα,
τι σου ρθε και το κάνεις τώρα;
5. Τελικό επίθετο: ω ξεμωραμένη γέρο του Γκρανιέρι.

Άλλο παράδειγμα:

Μια φορά ένας γιατρός που τον έλεγαν Κιούπη
ήθελε να βγάλει τις αμυγδαλές από ένα κουνούπι
το έντομο βλαστήμησε
και στη μύτη τον τσίμπησε

εκείνο τον αμυγδαλοβγάλη που τον έλεγαν Κιούπη.

Τα παιδιά καταφέρνουν σε μικρό χρονικό διάστημα να κατανοήσουν την τεχνική που περιγράψαμε. Ιδιαίτερα διασκεδαστική μαζί τους είναι η αναζήτηση του τελικού επιθέτου, δηλαδή μιας λέξης με φαντασία, ένα επινοημένο επίθετο, με το ένα πόδι στη γραμματική και με το άλλο στην παρωδία.

Με τα παιδιά, για το συμφέρον τους, πρέπει να είμαστε προσεκτικοί και να μην περιορίζουμε τις δυνατότητες του παραλόγου. Δεν πιστεύω ότι θα βλάψει την επιστημονική τους διαμόρφωση. Και στα μαθηματικά, εξάλλου, υπάρχουν οι αποδείξεις δια του παραλόγου.»

Η ΔΙΚΗ ΜΟΥ ΠΡΟΤΑΣΗ:

Φτιάξε ένα λίμερικ μόνοι ή...μοιραστείτε το με παρέα!

7.ΛΑΘΕΥΟΝΤΑΣ ΤΙΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

«-Μια φορά κι έναν καιρό υπήρχε ένα κοριτσάκι που το έλεγαν Κιτρινοσκουφίτσα.

-Όχι, Κοκκινοσκουφίτσα!!

-Α, ναι, Κοκκινοσκουφίτσα. Λοιπόν, τη φωνάζει ο μπαμπάς της και...

-Μα όχι, όχι ο μπαμπάς της, ήταν η μαμά της.

-Σωστά. Τη φωνάζει και της λέει: Πήγαινε στη θεία Ροζίνα για να της δώσεις...

-Πήγαινε στη γιαγιά της είπε, όχι στη θεία!

Και τα λοιπά.

Αυτή είναι η μορφή ενός παλιού παιχνιδιού «να λαθεύεις τις ιστορίες», που μπορεί να γίνει σε κάθε σπίτι, οποιαδήποτε στιγμή.

Είναι ένα παιχνίδι σοβαρό απ' ό, τι φαίνεται με την πρώτη ματιά. Πρέπει όμως να το παίζεις την κατάλληλη στιγμή. Τα παιδιά, όσον αφορά τις ιστορίες, είναι αρκετά συντηρητικά. Θέλουν να τα ξανακούν με τα ίδια λόγια της πρώτης φοράς, για την ευχαρίστηση να τα αναγνωρίζουν, να τα μάθουν από την αρχή μέχρι το τέλος με τη σωστή ακολουθία, να ξαναβιώσουν τις συγκινήσεις της πρώτης συνάντησης με την ίδια σειρά: έκπληξη, φόβος, ανταμοιβή. Έχουν ανάγκη τη σειρά και τη σιγουριά.

Μπορεί, λοιπόν, τις πρώτες φορές το παιχνίδι να λαθεύεις τις ιστορίες να τα εκνευρίσει, γιατί θα τα κάνει να αισθανθούν κίνδυνο. Για την εμφάνιση λύκου είναι

προετοιμασμένα: η εμφάνιση του καινούριου τα ανησυχεί, γιατί δεν ξέρουν αν θα είναι εχθρός ή φίλος.

Κάποια στιγμή-ίσως όταν η Κοκκινোসκουφίτσα δεν έχει πολλά να τους πει, όταν είναι έτοιμα να την αποχωριστούν σαν ένα παλιό παιχνίδι που έχει παλιώσει από τη χρήση-δέχονται να γεννηθεί από την ιστορία η παρωδία, εν μέρει γιατί επικυρώνει την απομάκρυνση, εν μέρει γιατί η νέα οπτική γωνία ανανεώνει το ενδιαφέρον για την ίδια την ιστορία, την ξαναζωντανεύει σε μια άλλη γραμμή. Τα παιδιά δεν παίζουν πια τόσο με την Κοκκινোসκουφίτσα όσο με τους εαυτούς τους: προκαλούνται να αντιμετωπίσουν την ελευθερία χωρίς φόβο, να αναλάβουν επικίνδυνες ευθύνες.

Σε μερικές περιπτώσεις το παιχνίδι θα έχει μια δική του θεραπευτική αποτελεσματικότητα. Θα βοηθήσει το παιδί να ξεμπλοκαριστεί από ορισμένες εμμονές. Το παιχνίδι αποδραματοποιεί το λύκο, κακομεταχειρίζεται το δράκο, γελοιοποιεί τη μάγισσα, καθορίζει ένα πιο ξεκάθαρο όριο ανάμεσα στον κόσμο με τα αληθινά πράγματα-όπου ορισμένες ελευθερίες δεν είναι δυνατές-και σ' εκείνον με τα φανταστικά.

Η ΔΙΚΗ ΜΟΥ ΠΡΟΤΑΣΗ:

Στην δική μου ιστορία το ασχημόπαπο δεν έγινε κύκνος. Μπορείτε να φανταστείτε την συνέχεια;

.....
Όπως πάω όμως σιγά σιγά θα μεταφέρω εδώ όλο το βιβλίο. Κι αυτό δεν έχει κανέναν ενδιαφέρον. Μαγεία είναι να αναζητήσετε το βιβλίο (για αγορά ή για δανεισμό) και να... δημιουργήσετε με τα παιδιά, τους φίλους ή, ακόμα, και μόνοι σας!

Το βιβλίο κυκλοφορεί από τις εκδόσεις ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ, σε μετάφραση του Γιώργου Κασαπίδη (Τζάνι Ροντάρι, Γραμματική της φαντασίας-Εισαγωγή στην τέχνη να επινοείς ιστορίες)

Πληροφορίες για τον συγγραφέα από την βιβλιονέτ:

Ο Τζιάνι Ροντάρι γεννήθηκε στο Πιεμόντε το 1920 και πέθανε στη Ρώμη το 1980. Εργάστηκε για αρκετά χρόνια ως δάσκαλος, αλλά ασχολήθηκε κυρίως με τη δημοσιογραφία, την οποία υπηρέτησε ως διευθυντής εφημερίδων και περιοδικών. Το 1944 εντάχθηκε στο Κομμουνιστικό Κόμμα της Ιταλίας. Βέβαια, η ιδιότητα με την οποία έγινε γνωστός τόσο στη χώρα του όσο και διεθνώς είναι αυτή του συγγραφέα παιδικών βιβλίων. Τα έργα του έχουν μεταφραστεί σε ολόκληρο τον κόσμο (πολλά από αυτά κυκλοφορούν και στα ελληνικά) και έχουν διαβαστεί από εκατομμύρια παιδιά. Το 1970 του απονεμήθηκε το βραβείο Άντερσεν, η μεγαλύτερη διάκριση διεθνώς για συγγραφέα παιδικής λογοτεχνίας.

Θα κλείσω με το πιο σημαντικό –κατά τη γνώμη μου- μήνυμα όλου του βιβλίου:

«Τον κόσμο μπορείς να τον κοιτάξεις από το ύψος ενός ανθρώπου, αλλά και από εκείνο ενός σύννεφου. Στην πραγματικότητα μπορείς να μεις από την κεντρική πόρτα ή να χωθείς –είναι πιο διασκεδαστικό- από ένα παραθυράκι»

Τζάνι Ροντάρι

<http://books-street.blogspot.gr>